

Pestprotocol Basisschool JPS

Inhoud

1. Waarom een pestprotocol?
2. Verschil tussen pesten en plagen
3. Plan van aanpak in het kader van preventie (voorkomen is beter dan genezen)
4. Plan van aanpak in het kader van Interventie (aanpak)
Bijlage 2: Sociaal netwerk

1. Waarom een pestprotocol?

Het team van basisschool JPS wil een veilig en prettig pedagogisch klimaat creëren en waarborgen voor alle leerlingen, waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en absoluut niet wordt geaccepteerd. Ook past dit pestprotocol bij onze kernwaarde 'respect'.

Als pesten en pestgedrag plaatsvinden, ervaren we dat als een probleem op onze school, zowel voor de kinderen - de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen - als de leerkrachten en de ouders.

Wanneer pesten optreedt, voert de school de vastgestelde procedure uit. Zie 'plan van aanpak in het kader van interventie.'

Dit pestprotocol wordt door het hele team en MR onderschreven. Het is ook te vinden op onze website.

Daarnaast wordt het protocol jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

"We zijn er niet allemaal verantwoordelijk voor dat er wordt gepest, we zijn er wel allemaal verantwoordelijk voor dat het stopt"

2. Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Pesten	Plagen
Opzettelijk, om iemand te kwetsen	Niet opzettelijk of kwetsend bedoeld
Telkens opnieuw tegen zelfde persoon	Gebeurt af en toe en steeds bij iemand anders
Machtsongelijkheid	Kinderen ongeveer even sterk

Pesten houdt niet vanzelf op maar wordt erger als er niet wordt ingegrepen.

3. Plan van aanpak in het kader van preventie (voorkomen is beter dan genezen)

Preventieve maatregelen:

- Methode 'Kleur'. Methode voor sociaal emotionele ontwikkeling en levensbeschouwing.
- Burgerschap en integratie (Samsam).
- Programma 'Samen voor suc6'. Programma om te werken aan:
  - Het klassenklimaat
  - Groepsvorming
  - Samen afspraken maken en bundelen in een klassencontract. De leerkrachten besteden na elke vakantie bewust aandacht aan dit contract en stellen dit indien nodig bij.
  - Sociaal emotionele ontwikkeling o.a. a.d.h.v. de 5 kernwaarden van onze school. (zie notitie pedagogische identiteit) Plagen en pesten wordt hierbij benoemd en besproken.
- Methode 'Relaties seksualiteit'. Methode om kinderen te ondersteunen bij hun relationele en seksuele ontwikkeling op een manier die past bij hun leeftijd.
- Coöperatief leren: samenwerkend leren. (Zie het beleidsplan Coöperatief Leren). Team- en klasbouwers om de sfeer in de groep te verbeteren.
- Zie 'Notitie Pedagogische Identiteit JPS' voor belonen en consequenties/interventies.
- Afname sociogram (okt. en maart) + aanpak n.a.v. de uitslag
- Afname Klimaschaal en + aanpak n.a.v. de uitslag.
- Afname Scol (Sociale Competentie Observatie Lijst). Sinds 2017 is ook de sociale veiligheid hierin opgenomen. De afname gebeurt 2 keer per jaar in november en april. N.a.v. de afname van november maakt de leerkracht voor bepaalde leerlingen een plan van aanpak. In de afname van april kan bekeken worden of de aanpak effect heeft gehad. De IB'er coördineert de zorg rondom de Scol.
- Elke jaar wordt de WMKPO Sociale Veiligheid afgenomen. Dit is een vragenlijst voor leerlingen (gr.5,6,7,8), ouders en leerkrachten om de sociale veiligheid te meten.
- Indien de leerkracht aanleiding daartoe ziet, besteedt deze expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. (Indien mogelijk gebruikmakend van de supportgroepaanpak.)
- Op onze school zijn er twee Interne vertrouwenspersonen, Ivonne en Antje. Zij staan ook in de schoolkalender en er hangt een poster met hun foto's. Zij bezoeken 2x per jaar alle klassen om zichzelf voor te stellen, te vertellen wat hun functie is en het gebruik van de blauwe brievenbus toe te lichten. De blauwe brievenbus hangt in de aula, kinderen kunnen hier d.m.v. een briefje een melding doen van ongewenst gedrag in of buiten de school.
- 2 x per jaar oefent het team onder leiding van de interne vertrouwenspersonen de supportgroep aanpak. Jaarlijks tekenen alle personeelsleden een intentieverklaring preventie machtsmisbruik.
- We doen elk jaar mee aan de 'Week tegen pesten', 'Week van de mediawijsheid' 'week van de lentekriebels' en spelen in op actualiteiten.

- De leerkrachten surveilleren op het schoolplein, voor aanvang schooltijd, tijdens de pauzes en na schooltijd. Per keer 15 minuten.
- Individuele trajecten die voortkomen uit leerling consultaties (lkr-IB-ouders). Bijv. doorverwijzing naar psycholoog , Rots en Water (weerbaarheidstraining), etc.
- Indien nodig kan er op groepsniveau sociale weerbaarheidstraining ingezet worden. (Fides)
- Gastlessen Bill Banning.
- Gastlessen mediawijsheid en Gastlessen cyberpesten waarin voorlichting en consequenties centraal staan.

4. Plan van aanpak in het kader van interventie: (aanpak)

De leerkracht ontvangt een melding van pesten:

Iedereen die bij de school betrokken is, kan een melding doen van (vermoedelijk) pesten. Een leerling die gepest wordt, meldt het pestgedrag aan zijn eigen groepsleerkracht. Wanneer ouders aanleiding hebben om pestgedrag te melden, wordt dit ook aan de groepsleerkracht van hun kind doorgegeven. Een kind kan ook melding maken van pestgedrag middels een briefje in de blauwe brievenbus, deze komt dan terecht bij de interne vertrouwenspersonen en zij ondernemen hierop actie. Na de melding gaat de supportgroep aanpak (No blame methode) in werking.

We registreren dit als volgt in Esis:

Leerlingen die gepest worden én de pesters krijgen hun notitie **niet** in het dagboek maar in: "Incidenten" en dan "pesten". De notitie van de overige supportgroep lln. gaat in het dagboek.

Supportgroep aanpak

Stap 1 *Gesprek met de gepeste leerling*

- ⊙ Beeld krijgen van wat er speelt.
- ⊙ Welke leerling(en) is/zijn erbij betrokken.
- ⊙ Gepeste leerling informeren over je aanpak.
(Ik ga ... niet straffen, maar ze moeten wel hun gedrag veranderen)
- ⊙ Vaststellen welke kinderen zouden kunnen helpen.
- ⊙ Ouders erbij betrekken.
- ⊙ A.d.h.v. dit gesprek samen met de betreffende leerling een supportgroep samenstellen met daarin de pester, de assistent, de aanmoediger, leider, verdediger, buitenstaander....
(de gepeste leerling zit niet bij de gesprekken van de supportgroep)

- Actiepunt: De lkr./interne vertrouwenspersoon die het gesprek gevoerd heeft regelt dat er tijdelijk een extra surveillant op de speelplaats aanwezig is.

Het kan zijn dat de conclusie van dit gesprek is dat het niet gaat om pesten maar om een incident. De lkr/interne vertrouwenspersoon bepaalt een passend vervolg.

Stap 2 *De supportgroep*

- ⊙ Gesprek wordt geleid door leerkracht of interne vertrouwenspersoon.
- ⊙ Verantwoordelijkheid geven aan de supportgroep, zonder de rollen van ieder kind te benoemen.
- ⊙ Duidelijk maken dat niemand straf krijgt, maar dat je juist hulp van de leerlingen nodig hebt.
- ⊙ Het pesten wordt een gezamenlijke zorg.
- ⊙ Concrete voorstellen laten bedenken om de gepeste leerling zich weer fijn te laten voelen. Er wordt van elk kind minimaal één actiepunt gevraagd.
Deze worden genotuleerd door de lkr/interne vertrouwenspersoon.
- ⊙ Soms is het noodzakelijk om de klas op de hoogte te stellen van de supportgroep, afhankelijk van de ernst van de situatie
- ⊙ Directeur en IB'er worden op de hoogte gesteld. Indien de leerkracht de supportgroep leidt, wordt ook de interne vertrouwenspersoon geïnformeerd.
- ⊙ Na een week volgt er een evaluatiegesprek. Zo nodig wordt er gekeken of de supportgroep opgeheven kan worden.

Stap 3 Evaluatiegesprek met de gepeste leerling.

- ⊙ Hoe voelt het kind zich nu?
- ⊙ Wat is er veranderd?
- ⊙ Wat heb je nodig om de situatie nog verder te verbeteren?

Stap 4 Evaluatiegesprek met de supportgroep.

- ⊙ Evalueren of de situatie van de gepeste leerling is verbeterd:
Zijn de concrete acties daadwerkelijk uitgevoerd en welk effect heeft dit gehad.
- ⊙ Wat kan er eventueel nog meer gedaan worden om de situatie te verbeteren?
- ⊙ Bepalen of de supportgroep opgeheven kan worden of dat er over een week een tweede en tevens laatste evaluatiegesprek nodig is.

Indien nodig: extra stap

- ⊙ Confronterend gesprek met de kinderen die blijven pesten incl. hun ouders.
Hierbij zijn aanwezig; leerkracht, interne vertrouwenspersoon en directeur.
- ⊙ N.a.v. dit gesprek wordt er een plan door de leerling geschreven met concrete acties.
Ook de ouders van de betreffende leerling worden hierbij betrokken en gaan samen met dit plan aan de slag.
- ⊙ De ouders van de gepeste leerling worden hierover geïnformeerd.
- ⊙ Na een week volgt een evaluatie met gepeste leerling.
- ⊙ Blijkt dat er afspraken niet nagekomen zijn, dan volgt er een passende consequentie en eventueel een individueel zorgtraject voor deze leerling. Uiteraard in overleg met de ouders, directeur, leerkracht, interne vertrouwenspersoon en IB'er. (Denk aan training om zelfvertrouwen te vergroten, speltherapie, weerbaarheidstraining enz.) Belangrijk hierbij is dat elke situatie apart bekeken wordt.
- ⊙ Onze school beschikt evt. over een schorsings- en verwijderingsprocedure.

Bijlage 1:

Sociaal netwerk KBS JPS:

- SMW
- Psycholoog: Heleen van Eeten
- Psycholoog: Edith van Huijkelom
- Psychologisch Instituut Tilburg PIT
- Speltherapeut Trudy van Peer
- Orthopedagoog Marlies van der Ploeg
- Kindverbindt
- Praktijk van de Wiel
- Annemieke Thomassen BOV
- GGD